

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2233 / DPSG
0109 2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
142, 23.09.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege pentru prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora*, inițiată de 10 deputați - PSD, PD-L, Minorități Naționale (Bp. 295/2009).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune crearea unui nou cadru legal pentru prevenirea cruzimii față de animale, precum și pentru bunăstarea și protecția acestora, condamnând orice acte de cruzime și maltratare a animalelor, inclusiv cel de abandon.

Textul propunerii legislative este structurat în șase capitole care reglementează, în principal, următoarele:

- definirea unor noțiuni precum „*cruzime față de animale*”, „*animale de companie*”, „*deținător al unui animal de companie*”, „*animale de companie fără stăpân*”, etc. ;

- aspecte cu privire la sterilizarea animalelor de companie, cu sau fără deținător, inclusiv prevederea posibilității pentru anumite categorii de

persoane, fizice și juridice, de a beneficia de reduceri sau scutiri la plată pentru sterilizarea acestor animale;

- stabilirea unei taxe anuale care trebuie plătită în vederea evitării castrării animalelor în cuantum de 300 lei, precum și a unei taxe pentru fiecare generație de pui în același cuantum;

- faptele care constituie infracțiunea de cruzime față de animale;

- sancțiunile și contravențiile ce se vor aplica pentru nerespectarea prevederilor reglementate prin această inițiativă;

- măsuri în vederea prevenirii apariției și a creșterii numărului animalelor de companie fără stăpân;

- sursele financiare necesare pentru finanțarea activităților prevăzute de inițiativa legislativă.

De asemenea, se propune abrogarea următoarelor acte normative:

- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân;*

- *Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor;*

- *art. 17 din Hotărârea Guvernului nr. 955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local;*

- *art. 2 pct. 15 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice;*

- *art. 3 pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor;*

- precum și a oricăror alte dispoziții contrare.

II. Observații și propuneri

1. Referitor la **art. 1 alin. (2)** privind constituirea, la nivel național, a Poliției Animalelor cu atribuții de verificare și control privind bunăstarea și protecția animalelor și prevenirea cruzimii față de acestea, precizăm faptul că în propunerea legislativă nu se precizează în subordinea cărei instituții sau autorități publice va funcționa Poliția Animalelor și nici care va fi impactul financiar al creării unei astfel de structuri la nivel național. Totodată, potrivit practicii consacrate, propunerea legislativă ar trebui să cuprindă și o normă care să dispună ca atribuțiile, organizarea și funcționarea Poliției Animalelor să se stabilească prin hotărâre a Guvernului.

2. Potrivit prevederilor **art. 2**, „*acțiunile educative privind prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora vor avea în vedere și unele grupuri de animale nevertebrate, în special insecte, crustacee și moluște*”. Considerăm că acțiunile educative trebuie îndreptate spre prevenirea cruzimii față de orice animal, nu numai a anumitor categorii, considerate „prioritare”.

3. La **art. 5**, fiind vorba de o faptă ce constituie cruzime, nu se poate concepe ca aceasta să fie săvârșită din culpă, ci numai cu intenție, astfel încât se impune eliminarea sintagmei „*sau fără știință*”. De asemenea, se impune eliminarea din definiția cruzimii față de animale a expresiei „*previzibilă sau imprevizibilă*”, întrucât aceasta nu are nicio relevanță în stabilirea conținutului faptei respective.

4. În conformitate cu prevederile **art. 15** din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate ale aceluiași act normativ. Având în vedere că prevederile **art. 6 lit. d)** se regăsesc și în cadrul **art. 8**, se impune elaborarea unui singur articol prin care să se stabilească faptele ce constituie „*rău tratament aplicat animalelor*”.

5. Este necesar să se precizeze ce se înțelege prin sintagma „*animale de orice proveniență*” utilizată la **art. 7**.

În cadrul textului propus la **lit. c)** a **art. 7** apreciem că trimiterea la „*Normele de aplicare conform prevederilor art. 49*” este greșită, întrucât **art. 49** din propunerea legislativă nu există.

De asemenea, este necesar să se precizeze prin ce act sunt aprobate *Normele tehnice de aplicare* la care se referă **lit. d)** a aceluiași articol.

Pentru asigurarea unei terminologii unitare, propunem utilizarea uneia dintre sintagmele „*gospodării familiale*” sau „*gospodării individuale*”, prevăzute la **lit. d)** și **e)** a **art. 7**.

Referitor la comerțul ilegal cu produse de origine animală, prevăzut la **art. 7 lit. g)**, considerăm că acesta nu poate fi considerat cruzime față de animale.

6. Potrivit **art. 8 lit. k)**, constituie „*rău tratament aplicat animalelor*” și „*nesupravegherea oricărui animal propriu sau aflat în*”

custodie care se dovedește agresiv față de oameni sau animale". În condițiile în care fapta respectivă are drept consecință periclitarea sănătății publice și nu afectează animalul lăsat fără control, aceasta nu poate fi considerată un tratament aplicabil animalului.

Totodată, sugerăm reanalizarea normei propuse la **art. 8 lit. g)**, întrucât *izgonirea* și *abandonarea* sunt astfel încadrate la rele tratamente, iar conform prevederilor **art. 11 lit. d)**, acestea sunt componente ale noțiunii de acte de cruzime.

7. Referitor la contravenția de abandonare a animalelor de companie, reglementată la **art. 13 alin. (2)** raportat la **art. 43 alin. (1) lit. b)**, considerăm că, față de pericolul social redus al faptei ce constituie contravenție, aceasta nu poate fi susceptibilă de „*circumstanță agravantă*”, așa cum se preconizează prin textul propus pentru **art. 13 alin. (2)**, circumstanțele agravante fiind specifice infracțiunilor.

8. Cu privire la intervalul de 4 ore/zi în care câinii urmează a fi ținuți legați, prevăzut de **art. 14 alin. (2)**, se impune precizarea, în Expunerea de motive, a criteriului pe baza căruia s-a stabilit intervalul respectiv.

9. Sintagma „*acțiuni de lămurire*”, utilizată la **art. 18 alin. (1)**, este ambiguă, fiind necesară stabilirea cu claritate a acțiunilor avute în vedere.

Potrivit prevederilor **art. 18 alin. (4)**, „*Pentru evitarea suprapopulării cu animale de companie cu sau fără deținător, toate animalele de peste 6 luni trebuie să fie microcipate și sterilizate sau, Consiliile locale pot, prin hotărâre, să oblige deținătorii la plata unei taxe anuale de până la 300 lei, pentru a-și păstra câinii apti de reproducere și 300 lei pentru fiecare generație de pui.*” Este necesar a se preciza numărul de animale de companie peste 6 luni, pentru care se consideră că s-a creat o situație de suprapopulare. De asemenea, pentru stabilirea unei taxe anuale care trebuie plătită în vederea evitării castrării animalelor este necesară analiza impactului unei asemenea taxe la nivelul opiniei publice care deține animale. Totodată, se impune ca în textul propunerii legislative să fie prevăzut faptul că taxa anuală de 300 lei urmează a fi percepută de către consiliile locale numai pentru câinii a căror aptitudine de reproducere este dovedită. În acest sens, trebuie prevăzute și modalitățile în care se realizează dovada aptitudinii de reproducere a câinilor.

10. Potrivit **art. 20 alin. (4)**, „*Se interzice folosirea câinilor capturați sau ținuți în adăposturi pentru experimente.*” Menționăm faptul că în

anexa nr. 1 la *Ordonanța Guvernului nr. 37/2002 pentru protecția animalelor utilizate în scopuri științifice sau în alte scopuri experimentale* sunt enumerate speciile de animale care pot fi utilizate în scopuri științifice și alte scopuri experimentale. Printre acestea se numără la pct. 7 „*Canis familiaris*”. Având în vedere prevederile anexei respective, câinii capturați sau ținuti în adăposturi pot fi folosiți pentru experimente, cu respectarea strictă a condițiilor stabilite de legislația în vigoare.

11. În conformitate cu prevederile **art. 20 alin. (7)**, „*Medicii veterinari cesionari au obligația de a steriliza/castra câinii și pisicile fără stăpân din zona de acțiune*”.

Precizăm faptul că, potrivit art. 1 alin. (1) din *Legea nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, republicată*, „*Profesiunea de medic veterinar este o profesie liberală și independentă, cu organizare autonomă reglementată. Este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei, în cadrul forului profesional reprezentat de Colegiul Medicilor Veterinari*”.

În condițiile în care există în prezent legi cu caracter special care reglementează profesiunea de medic veterinar, prin propunerea legislativă nu se poate stabili în sarcina medicilor veterinari de liberă practică ce efectuează activități sanitar-veterinare publice de interes național în temeiul unui contract de concesiune, obligația de a steriliza sau castra câinii și pisicile fără stăpân din circumscripția sanitar-veterinară de asistență în raza căreia își desfășoară activitatea.

12. Potrivit **art. 20 alin. (9)**, cheltuielile prevăzute la alin. (7) și alin. (8), referitoare la sterilizarea câinilor și a pisicilor, „*vor fi suportate de la bugetul județean și/sau local, precum și dintr-un cont creat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor*”. Referitor la acest aspect, precizăm faptul că, în prezent, în bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) nu sunt prevăzute sume destinate acoperirii cheltuielilor aferente activității de sterilizare a câinilor și pisicilor.

În aceste condiții, se impune ca suportarea cheltuielilor aferente sterilizării câinilor și pisicilor să fie asigurată din bugetul consiliilor județene sau locale în a căror rază teritorială se află animalele respective.

13. Potrivit prevederilor **art. 21 lit. b)**, prevenirea apariției și creșterii numărului de animale de companie fără stăpân se efectuează și prin

„limitarea reproducerii animalelor de companie care au un deținător, precum și sterilizarea în proporție cât mai ridicată a celor fără stăpân”.

Precizăm că aceste măsuri pot fi stabilite numai după evaluarea impactului pe care îl au asupra deținătorilor de animale de companie.

14. În textele propuse pentru **art. 23 alin. (1)** și **art. 24** este necesar să se precizeze actele prin care „*programele*” vor fi aprobate.

15. La **art. 23 alin. (2)**, întrucât organizațiile neguvernamentale și asociațiile de proprietari au personalitate juridică, propunem eliminarea referirii la ele, fiind suficient că textul reține referirea la persoanele juridice.

16. Prin prevederile **art. 25 alin. (2)** se stabilește o subordonare inacceptabilă a reprezentanților administrației publice, ai autorității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor și ai Poliției Animalelor față de anumite organizații neguvernamentale, care au, astfel, acces nerestricționat la resurse umane și la bani publici.

17. Este necesară definirea sintagmei „*câinii de pripas*”, utilizată la **art. 27 alin. (1)**.

Condiția conform căreia câinele trebuie să fie „*blând*” pentru a i se aplica prevederile **art. 27 alin. (4)** este de natură subiectivă și are un caracter nesigur, putând determina consecințe care aduc atingere sănătății publice.

La **art. 27 alin. (5)** trebuie clarificat cum se poate aduce la cunoștință unei întregi comunități situația câinilor reintegrați. De asemenea, trebuie precizat care sunt „*persoanele sau grupurile de persoane în cauză*” și cine suportă costul „*revaccinărilor obligatorii*”.

18. La **art. 28 alin. (8)**, semnalăm că, potrivit art. 36 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor, motiv pentru care sugerăm reformularea textului. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din cadrul propunerii legislative.

19. Referitor la **art. 29 alin. (1)**, pentru a răspunde exigențelor normelor de tehnică legislativă, este necesar să se prevadă că recunoașterea automată a organizațiilor neguvernamentale ca societăți de utilitate publică se realizează prin derogare de la prevederile art. 38 și

art. 39 din *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*, fiind necesară și motivarea corespunzătoare în cadrul Expunerii de motive.

La **art. 29 alin. (2)** considerăm că era necesară detalierea normei propuse din care rezultă diferența dintre „adăposturi” și „refugii”.

20. La **art. 30** era necesar să rezulte cu claritate care sunt „normele privitoare la animalele de companie” la care se face referire.

21. Potrivit **art. 34**, „*Animalele din următoarele grupe, dintre cele considerate a avea o dezvoltare neuropsihică superioară, și anume: primate, câini, pisici, cai și delfini, nu pot fi ucise pentru consumul alimentar*”. Față de prevederile acestui articol, menționăm că în România există 10 abatoare pentru cai, dintre care 8 au activități de export de carne de cal pentru consum. Adoptarea articolului menționat ar presupune închiderea acestora, fapt ce este inacceptabil fără consultarea tuturor factorilor interesați cu privire la acest subiect.

22. Cu privire la prevederile **art. 38**, precizăm că domeniul animalelor utilizate în scopuri experimentale și în alte scopuri științifice este, în prezent, reglementat prin următoarele acte normative:

- *Ordonanța Guvernului nr. 37/2002*, care transpune Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 86/609/CE;

- *Ordinul comun al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al ministrului apelor și protecției mediului nr. 143/400/2002 pentru aprobarea instrucțiunilor privind adăpostirea și îngrijirea animalelor folosite în scopuri științifice sau în alte scopuri experimentale;*

- *Ordinul președintelui ANSVSA nr. 84/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește constituirea unui comitet consultativ privind protecția animalelor utilizate în scopuri experimentale și în alte scopuri științifice*, care transpune Directiva Comisiei nr. 90/67/CEE.

Ca atare, considerăm că referirile din cadrul acestui articol sunt redundante și superficiale.

În cadrul **art. 38 lit. k)** este necesar să se precizeze prin ce act urmează să fie înființate *Comitetele instituționale pentru etică și Comisiile centrale pentru etică*.

23. Având în vedere textul prevăzut pentru **art. 40**, se impune a se preciza care este cadrul legal prin care se conferă atribuții de inspecție

reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de protecție a animalelor. De asemenea, trebuie precizat de ce la aceste inspecții nu participă și medici veterinari oficiali, cu toate că ANSVSA ar urma, conform propunerii legislative, să finanțeze anumite acțiuni specifice de tipul sterilizării, precum și cine are competența de a aplica amenzi.

24. Referitor la **art. 41 alin. (3)**, potrivit căruia „*Organizațiile neguvernamentale menționate la art. 40 se pot constitui parte civilă în procesele respective.*”, precizăm că legislația română în vigoare reglementează în mod expres constituirea ca parte civilă într-un proces penal, astfel încât nu se justifică existența prevederilor menționate.

25. Referitor la dispozițiile **art. 42**, semnalăm că, în situația în care faptele care constituie cruzime față de animale reprezintă infracțiuni, existența acestora nu se poate constata printr-un proces-verbal. Potrivit prevederilor legale în vigoare, numai contravențiile pot fi constatate prin proces-verbal.

Totodată, apreciem că nu se justifică instituirea unei norme juridice derogatorii de la prevederile art. 16 și ale art. 17 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*, prevederi care stabilesc cu claritate elementele pe care trebuie să le conțină procesul-verbal de constatare a contravenției, precum și sancțiunea care intervine în cazul lipsei unora dintre acestea. De altfel, textul ar trebui să cuprindă și referiri la posibilitatea ca plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției să poată fi depusă la instanța de judecată, pentru a fi în deplină concordanță cu prevederile art. 21 din Constituție.

26. Referitor la prevederile **art. 43 alin. (2)**, apreciem că este necesară revizuirea textului, pentru evitarea oricăror confuzii cu privire la persoanele împuternicite să constate încălcarea prevederilor propunerii legislative, așa cum este reglementat în cadrul art. 40.

27. La **art. 45 lit. b)** se impune înlocuirea sintagmei „*persoanei aflate în culpă*” cu sintagma „*persoanei care a săvârșit fapta*” sau cu termenul „*făptuitorului*”.

28. În cadrul textului propus pentru **art. 48**, apreciem că nu se justifică abrogarea dispozițiilor art. 2 pct. 15 din Legea nr. 61/1991,

întrucât acestea nu au legătură cu obiectul de reglementare al inițiativei legislative.

29. Propunerea legislativă nu reglementează următoarele aspecte:

- modalitatea de organizare, funcționare și finanțare a unei entități care să gestioneze și să monitorizeze acțiunile, măsurile și programele propuse;

- sfera de atribuții în acest domeniu, pe de o parte a autorităților publice locale, iar pe de altă parte a ANSVSA;

- stabilirea distinctă a surselor de finanțare: buget de stat, bugete locale, venituri proprii, credite externe, fonduri externe nerambursabile și destinația clară a cheltuielilor ce se vor efectua din aceste surse.

În acest sens, prevederile **art. 20 alin. (9)**, **art. 23 alin. (2)** și prevederile **art. 46** trebuie reanalizate, în sensul că este necesar să se precizeze:

- ce reprezintă contul special creat de ANSVSA, precum și natura fondurilor ce urmează a fi gestionate prin acest cont, având în vedere că finanțarea acestei instituții se asigură din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat;

- cine va suporta reducerile sau scutirile de plată pentru sterilizarea animalelor;

- propunerile de acoperire financiară de la **art. 46** trebuie reformulate în spiritul principiilor care guvernează formarea, administrarea și utilizarea fondurilor publice, cu atât mai mult cu cât termenul de fonduri extra-bugetare nu se mai utilizează, fiind înlocuit cu „*venituri proprii*”; noțiunea de „*venituri de la Guvern*” este neclară, fiind necesar a se preciza, în cazul în care este vorba de fonduri alocate de la bugetul de stat, și ordonatorul principal de credite în bugetul căruia se regăsesc aceste fonduri; veniturile realizate din amenzile aplicate urmează regimul juridic al contravențiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

30. În vederea interpretării și aplicării corecte a textelor propuse, este necesar să se explice semnificația noțiunilor: „*structurile legal constituite*”, „*supunerea animalelor la munci mai presus de puterile lor*”, „*au demonstrat că sunt periculoși*”, „*proceduri umane*”, „*tratament uman al animalelor*”, „*eutanasiu în condiții strict umane*”, „*în vederea eliminării stresului*”, „*comportament uman*”, „*rolul lor ecologic*”, consacrate în cadrul **art. 4**, **art. 8 lit. d)**, **art. 20 alin. (6)**, **art. 26 alin. (3)**, **art. 27 alin. (8)**, **art. 28 alin. (2) și (5)** și **art. 30**.

31. Conform art. 30 din Legea nr. 24/2000, republicată, Expunerea de motive este insuficient motivată în legătură cu impactul socio-economic, cu efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor, consultările derulate în vederea elaborării propunerii legislative, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite, precum și măsurile de implementare – modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

Având în vedere că prevederile acestei propuneri legislative implică responsabilități, distincte sau în parteneriat, ale administrației publice locale, se impune consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ

Președintele Senatului